



11.10.2016

LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalta

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalle

naisten oikeuksista itäisen kumppanuuden valtioissa
(2016/2060(INI))

Valmistelija: Pier Antonio Panzeri

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- ottaa huomioon vuonna 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon tasa-arvoa, kehitystä ja rauhaa käsittelevän YK:n Pekingin toimintaohjelman (1995),
 - ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1820 (2008), 1325 (2000) ja viimeisimpänä 2242 (2015) naisista, rauhasta ja turvallisuudesta,
 - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon Euroopan neuvoston vuonna 2011 tekemän Istanbulin yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön sukupuolten tasa-arvoa koskevat yleissopimukset: yleissopimus nro 100 samanarvoisesta työstä maksettavasta samasta palkasta (1951), yleissopimus nro 111 työmarkkinoilla tapahtuvasta syrjinnästä (1958), yleissopimus nro 156 perhehuoltovelvollisuuksia omaavien miesten ja naisten yhdenvertaisesta kohtelusta (1981) ja yleissopimus nro 183 äitiyssuojelusta (2000),
1. kehottaa jakamaan vallan ja edustuksen yhtäläisesti naisten ja miesten kesken valtionhallinnon ja päätöksentekokoneiston kaikilla tasoilla, myös edistämällä naisten osallistumista paikallisvaaleihin ja tarvittaessa kiintiöitä käyttämällä; tukee voimakkaasti naisten osallistumista paikallisvaaleihin edistäviä voimaannuttamishankkeita, kuten WILD (Women in Local Democracy) Armeniassa, jossa 70 prosenttia siihen osallistuneista naisista tuli valituksi vuosien 2013 ja 2014 vaaleissa; pitää erityisen tärkeänä naisten järjestelmällistä, yhdenvertaista, täysimääräistä ja aktiivista osallistumisesta konfliktien ehkäisyyn ja ratkaisemiseen, ihmisoikeuksien ja demokraattisten uudistusten edistämiseen sekä rauhanturvaoperaatioihin, humanitaarisen avun operaatioihin sekä konfliktien jälkeiseen jälleenrakennukseen ja demokraattisiin siirtymäkauden menettelyihin, jotka johtavat pysyviin ja vakaisiin poliittisiin ratkaisuihin;
 2. toteaa, että yleinen poliittinen vakaus ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen ovat yleensä välttämätön edellytys naisten oikeuksien parantamiseksi ja heidän asemansa kohentamiseksi kyseisissä maissa;
 3. korostaa, että naisten on tärkeää osallistua tasavertaisesti, täysimääräisesti ja aktiivisesti konfliktien estämiseen ja ratkaisemiseen;
 4. tukee voimaannuttamishankkeita, joilla lisätään naisten itseluottamusta, taataan heidän osallistumisensa ja lisätään heidän päätöksentekomahdollisuuksiaan ja -valtaansa kaikissa omaan elämäänsä vaikuttavissa asioissa; kiinnittää erityistä huomiota ilmaisun- ja mielipiteenvapautteen naisten vaikutusvallan lisäämisessä;

5. pitää ensiarvoisen tärkeänä, että sukupuolten tasa-arvon toteuttamistrategiana sukupuolinäkökulma ja sitä edistävät toimet otetaan huomioon Euroopan naapuruuspolitiikan kansallisissa toimintasuunnitelmissa;
6. vaatii kaikille lapsille koulutuksen yhtäläistä saatavuutta, mukaan luettuna päivähoitopaikat, varhaiskasvatus, peruskoulutus ja korkeakoulutus sekä STEM-aineiden opiskelu, kiinnittäen erityistä huomiota tyttöjen ja erityisesti maaseudulla elävien tyttöjen koulutukseen tavanomaisesta poikkeavilla aloilla; pitää tältä osin myönteisinä sen kaltaisia hankkeita kuin Sunny State Universityn Ukrainassa täytäntöön panema hanke, jonka tarkoituksena oli tukea nuorten opiskelevien äitien yhtäläisiä mahdollisuuksia saada työpaikkoja korkeakouluista; kehottaa avaamaan kaikenlaiset koulutustiet naisille ja parantamaan heidän mahdollisuuksiaan päästä korkeakoulutukseen ja sellaisiin ammatteihin, joihin naisilla ei edelleenkään ole pääsyä;
7. korostaa, että lapsityövoima on yhä keskeinen ongelma tietyissä itäisen kumppanuuden valtioissa, kuten Moldovassa, Georgiassa ja Azerbaidžanissa; kehottaa näitä maita asettamaan erityisiä tavoitteita kaikkien lapsityövoiman muotojen poistamiseksi ja asiaa koskevien säädösten täysimääräisen täytäntöönpanon varmistamiseksi;
8. kehottaa tehostamaan naisten tarpeisiin kohdennettua talouspolitiikkaa ja käyttämään mikroluottoja taloudellisen riippumattomuuden välineenä sekä edistämään yrittäjyystaitoja ; korostaa, että naisille on annettava opastusta ja selvityksiä keinoista tukea makrotaloudellisten toimien avulla heidän oikeuksiaan ja että naisten on saatava tietoa sosiaalisista ja taloudellisista oikeuksistaan;
9. kehottaa ottamaan naiset mukaan päätöksentekoon ja talouspolitiikan täytäntöönpanoprosessiin; kehottaa edistämään yritysohjelmia, joilla lisätään naisten ja miesten yhtäläisiä mahdollisuuksia yrityksissä, ja panemaan täytäntöön itäisten kumppanuusvaltioiden naisten taloudellisia mahdollisuuksia lisääviä paikallisia kehityshankkeita, kuten Azerbaidžanissa meneillään oleva Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman hanke, jolla pyritään tukemaan naisten johtamia yrityksiä Masallin alueella; kehottaa myös hyväksymään erityisiä talouspoliittisia toimia naisten työ- ja yksityiselämän tasapainottamiseksi;
10. korostaa, että naisten yrittäjyyttä ja rahoituksen saatavuutta on edistettävä, kuten myös naisten osallistumista liike-elämään yleensäkin, kehittämällä itäisiin kumppanuusvaltioihin vahvan liikenäisten pk-sektorin siten, että helpotetaan naisten johtamien pk-yritysten rahoituksen ja neuvonnan saatavuutta;
11. pitää myönteisenä EU:n roolia Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) itäisen kumppanuuden maille suuntaamassa ”Women in Business”-ohjelmassa, joka tarjoaa naisten johtamille yrityksille neuvontaa;
12. pitää myönteisenä Euroopan neuvoston hanketta, jossa pyritään havaitsemaan naisten yhtäläisen oikeussuojan esteitä ja tukemaan niiden poistamista itäisen kumppanuuden valtioissa;
13. korostaa, että naisten on tärkeää osallistua aktiivisesti ammattiyhdistystoimintaan ja korostaa, että on kiireellisesti nujerrettava naisiin kohdistuvaa oikeudellista ja rakenteellista syrjintää työelämässä, jotta he saisivat saman palkan samasta työstä ja

sukupuolten väliset palkka- ja eläke-erot saataisiin poistettua;

14. pitää oleellisen tärkeänä laatia käytäntöjä ja lainsäädäntöä, joiden avulla naiset voivat säilyttää työpaikkansa raskauden aikana ja tiettyinä ajanjaksona sen jälkeen, jotta lapsiaan hoitavat naiset voisivat valtion tuella pitää laskeneet tulonsa aiemmalla tasolla ja jotta työ- ja yksityiselämän tasapainottuminen helpottuisi;
15. kehottaa itäisiä kumppanuusmaita kannustamaan mediaa miesten ja naisten tasa-arvoa koskevan politiikan edistämiseksi sekä sukupuolia koskevien stereotyyppien torjumisessa;
16. kehottaa itäisiä kumppanuusvaltioita ratifioimaan Istanbulin yleissopimuksen naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta, sillä yksikään kyseisistä maista ei ole ratifioinut sitä, sekä kehottaa viranomaisia ottamaan käyttöön kansallisia strategioita naiseen kohdistuvan väkivallan estämiseksi, tutkimiseksi ja siitä rankaisemiseksi, uhrien suojelemiseksi ja tukemiseksi sekä heidän integroimisekseen uudelleen yhteiskuntaan;
17. tuomitsee naisia ja tyttöjä kohtaan sodan välineenä käytettävän seksuaalisen väkivallan, mukaan lukien joukkoraiskaukset, seksiorjuuden, pakkoprosituution, sukupuoleen perustuvat vainon muodot, kuten ihmiskaupan, seksiturismin sekä lapsi- ja pakkoavioliitot ja kaikki muut seksuaalisen ja psykologisen väkivallan muodot; kehottaa itäisen kumppanuuden maita ryhtymään viipymättä toimiin niiden oikeudenkäyttöalueella ja jopa sen ulkopuolella tehtyjen tämän kaltaisten vakavien rikosten estämiseksi ja niistä rankaisemiseksi; korostaa, että lapsiavioliitot ovat yhä ongelmana Georgiassa ja Moldovassa, joissa tietojen mukaan noin 17–19 prosenttia tytöistä oli naimisissa ennen 18 vuoden ikää; kiinnittää huomiota siihen, että sukupuoleen ja seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät rikokset on luokiteltu Rooman perussäännössä sotarikoksiksi, rikoksiksi ihmisyyttä vastaan tai kansanmurhaan tai kidutukseen johtaviksi teoiksi; pitää tässä yhteydessä myönteisenä 24. kesäkuuta 2013 hyväksyttyä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa nro 2106 seksuaalisen väkivallan estämisestä konflikteissa;
18. painottaa kestävä kehityksen tavoitteiden merkitystä ja mainitsee näistä erityisesti sukupuolten tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen vaikutusvaltaa edistäviä toimenpiteitä koskevan tavoitteen 5 ja erityisesti sen 2 kohdan, jossa kehoitetaan lopettamaan kaikenlainen naiseen ja tyttöihin kaikilla julkisen ja yksityisen elämän aloilla kohdistuva väkivalta, ihmiskauppa ja seksuaalinen ja muuntyyppinen hyväksikäyttö mukaan luettuina;
19. kehottaa suojelemaan erityisesti turvapaikkaa hakevia naisia sekä äitejä pikkulasten kanssa, sillä etenkin naiset saattavat paeta sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa mutta olla kykenemättömiä tai haluttomia antamaan asiaankuuluvia tietoja pakolaisaseman määrittelyprosessin aikana; kehottaa tältä osin komissiota panemaan täytäntöön hankkeita, joilla pyritään suojelemaan vaikeimmassa asemassa olevia ryhmiä, kuten jo tehtiin Georgiassa 2012–2014 EU:n rahoittamalla hankkeella;
20. kehottaa soveltamaan Pekingin toimintaohjelmaa koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla ihmisten perusoikeutena ja vaatii parantamaan seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen saatavuutta naisille, vammaiset naiset ja tytöt mukaan luettuina; korostaa, että perhesuunnittelu, äitiysterveysterveystuolto ja ehkäisyvälineiden saatavuus sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen saatavuus ovat tärkeitä tekijöitä, joiden avulla pelastetaan

naisten henkiä; korostaa, että Moldovassa toteutetut EU:n rahoittamat toimet ovat tärkeitä HI-virusta/aidsia torjuvien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen vahvistamisessa sekä nais- ja nuorisovankien hoidossa;

21. tuomitsee voimakkaasti ihmiskaupan ja kaikki muut hyväksikäytön muodot, jotka rikkovat oikeutta ruumiilliseen koskemattomuuteen ja tuottavat väkivaltaa; pitää tärkeänä torjua ihmiskauppaa, jonka uhreista suurin osa on seksuaalisesti hyväksikäytettyjä tai työhön pakotettuja naisia; tukee kyseisten toimien asettamista EU:n naapuruuspolitiikan puitteissa tehtävän kehitysyhteistyön ytimeen;
22. kehottaa itäisen kumppanuuden maita suunnittelemaan toimia, joilla varmistetaan, että oikeuslaitos on sukupuolitietoinen ja vastaa heikoimmassa olevien naisten (köyhät, lukutaidottomat, maaseudulta kotoisin olevat, vähemmistöjä edustavat ja vammaiset naiset) tarpeisiin;
23. korostaa, että naispuoliset ihmisoikeuksien puolustajat tarvitsevat tehokkaita suojelumekanismeja;
24. tähdentää parlamentaarisen diplomatian merkittävää roolia kaikilla edellä mainituilla aloilla ja parhaiden käytäntöjen vaihtamisen merkitystä;
25. vaatii kiireellisesti naisten ja miesten tasa-arvon järjestelmällistä sisällyttämistä poliittiseen ja ihmisoikeusvuoropuheluun itäisten kumppanuusvaltioiden kanssa.

**LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS LAUSUNNON ANTAVASSA
VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	10.10.2016
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 48 -: 2 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Petras Auštrevičius, Mario Borghezio, Elmar Brok, Klaus Buchner, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Mark Demesmaeker, Eugen Freund, Michael Gahler, Richard Howitt, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Tunne Kelam, Afzal Khan, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Ryszard Antoni Legutko, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Tamás Meszlerics, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Neena Gill, María Teresa Giménez Barbat, Ana Gomes, Othmar Karas, Javi López, Antonio López-Istúriz White, Urmas Paet, Eleni Theocharous, Traian Ungureanu, Paavo Väyrynen
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Edward Czesak, Heidi Hautala, Emilian Pavel, Mylène Troszczynski, Michaela Šojdrová